

ТЕМА . Фінансово - кредитні посередники та їх роль у стимулюванні інноваційно-інвестиційної активності в трансформації економіки.

- 1. ЗАГАЛЬНІ ОЗНАКИ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА, ЙОГО ЕВОЛЮЦІЯ.**
- 2. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ І ЇХ МІСЦЕ У СТРУКТУРІ ФІНАНСОВОГО РИНКУ.**
- 3. ФУНКЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА.**

1. Загальні ознаки фінансового посередництва, його еволюція

Фінансові посередники - сукупність фінансових установ (банки, страхові компанії, кредитні спілки, пенсійні фонди тощо), чиї функції полягають в акумулюванні коштів громадян та юридичних осіб і подальшому їх наданні на комерційних засадах у розпорядження позичальників .

Фінансові посередники надають багато корисних послуг учасникам фінансового ринку.

По-перше, сприяють зниженню вартості операцій при одночасному зростанні їхньої кількості (ефект масштабу).

По-друге, об'єднують заощадження своїх клієнтів для здійснення великих інвестицій на первинному ринку.

По-третє, диверсифікують ризик, що досить важко зробити окремим власникам заощаджень самотійно.

По-четверте, трансформують термін первинного цінного паперу в різні терміни погашення посередніх зобов'язань.

Поділ фінансових посередників на дві групи:

- банки;
- небанківські фінансово-кредитні установи, які інколи називають парабанками.

Такі відмінності у класифікації фінансового посередництва зумовлюється двома обставинами:

- 1. відсутністю однозначного трактування самого поняття "банк";**
- 2. відсутністю загальновизнаних критеріїв класифікації всіх посередників**

2. Фінансові посередники і їх місце у структурі фінансового ринку

Основна їхня функція — допомога в передачі коштів від потенційних заощаджувачів до потенційних інвесторів і навпаки. Фінансові посередники створюють свої фонди, беручи кошти в борг у заощаджувачів, за що останнім виплачується процентний дохід.

Для підприємців ☺

До 100 000 грн
на строк до 3-х років

Роль фінансових посередників досить важлива і вигідна як для заощаджувачів, так і для позичальників, оскільки відповідає потребам щодо взаємного пошуку, зменшує ризик неповернення позики, що впливає на зростання процентного доходу заощаджувача. Дрібні заощаджувачі отримують можливість брати участь у бізнесі тощо. Діяльності фінансових посередників притаманний так званий **ефект масштабу** — маючи велику кількість клієнтів, фінансовий посередник може залучити найкваліфікованіших спеціалістів для розробки типових форм фінансових угод

Ефект масштабу помітний завдяки зростанню ефективності використання коштів за рахунок їхньої акумуляції. Він проявляється у вартості оформлення фінансових операцій, збирання інформації про економічне становище клієнтів і вартості моніторингу (контролю за виконанням угоди) використання наданих позик.

Досить різні види фінансових посередників.

1. **Депозиторські установи** — кредитно-фінансові установи, що мають право залучати внески на депозитні рахунки. До складу таких установ входять:

а) комерційні банки — кредитні установи, що надають клієнтам універсальні банківські послуги. Джерелом залучення коштів є внески клієнтів на депозитні рахунки. Кошти позичкового фонду, що є у кожному комерційному банку використовуються для надання банківського та споживчого кредиту, для придбання державних і муніципальних облігацій;

б) ощадні установи, що розподіляються на:

— **позиково-ощадні асоціації** — кредитно-фінансовий, що акумулює кошти, які зберігаються на ощадних, термінових і чекових депозитах. Кошти, що зберігаються у цих установах, використовуються для надання кредиту під заставу нерухомості;

— **кредитні спілки** — невеликі фінансові установи, що утворюються на кооперативних засадах певній соціальній групі для надання кредитів членам цієї групи.

2. Ощадні установи контрактного типу — це кредитно-фінансові установи, які залучають довготермінові заощадження на контрактних засадах. Фонди свої формують завдяки періодичним внескам згідно з контрактами.

Ощадні установи поділяються на:

а) компанії з страхування життя, страхування від пожеж і нещасних випадків. Кошти цих компаній формуються за рахунок внесків юридичних і фізичних осіб, а використовуються для довготермінового кредитування і фінансування, завдяки купівлі державних облігацій, акцій та облігацій корпорацій.

б) пенсійні фонди створюються фірмами для сплати пенсій робітникам і службовцям. Створення таких фондів дозволяє знизити податкові платежі фірм і використати їхні кошти для придбання акцій та облігацій корпорацій.

3. інвестиційні посередники до складу яких долучаються:

- а) інвестиційний банк**, який провадить довготермінове кредитування, завдяки чому імовірно втілення великих науково-технічних проектів. Інвестиційний банк мобілізує довгостроковий позичковий капітал і передає його позичальникам завдяки випуску та розміщенню облігацій або інших боргових зобов'язань;
- б) іпотечний банк** — банк, що спеціалізується на видачі довготермінової позики під іпотеки (тобто, ресурси за рахунок випуску та розміщення іпотечних облігацій);
- в) фінансова компанія** — отримує фонди шляхом продажу комерційних паперів, випуску акцій та облігацій. Залучені кошти надає споживачам у вигляді позик або кредитів на придбання споживчих товарів довготермінового користування, для ремонту будинків, на потреби малого бізнесу.

3. Функції фінансового посередництва

Характеристика основних трьох груп функцій фінансових посередників.

1. Функції, що характеризують роль і значення фінансового посередництва в економіці, полягають у зростанні обсягів інвестицій, поліпшенні їх структури та зниженні вартості

- активізація механізмів трансформації заощаджень в інвестиції шляхом підвищення інвестиційної активності індивідуальних інвесторів. Ця функція виконує завдання забезпечення додаткового обсягу інвестицій у виробництво національного продукту;

- активізація процесів перерозподілу та мобільності капіталів шляхом фінансового забезпечення нових та ефективних видів економічної діяльності за рахунок вилучення капіталів аз традиційних сфер застосування;

- зниження процентних ставок шляхом збільшення надходження ресурсів на фінансові ринки через фінансових посередників, що спричиняє зниження вартості залучення капіталів для реального сектора економіки.

2. Функції як специфічні завдання, що виконуються фінансовими посередниками в рамках конкретного виду економічної діяльності:

- подолання бар'єрів невизначеності, у зв'язку з тим, що з погляду індивідуального інвестора фінансові посередники - це відносно відкриті установи, вірогідність шахрайства яких є набагато нижчою, ніж підприємств реального сектора. У рамках цієї функції фінансові посередники забезпечують подолання психологічних бар'єрів, залучаючи не схильних до ризику інвесторів до інвестиційних процесів;
- професійний вибір об'єктів інвестування шляхом проведення аналізу інформації про об'єкти інвестування на предмет потенційної прибутковості й ризику вкладання коштів та професійний вибір найпривабливіших об'єктів інвестування;
- економія на масштабах операцій - кожен окремо взятий індивідуальний інвестор у разі ведення ним операцій на фінансових ринках самотійно (наприклад, надання позик), змушений зазнавати значних трансакційних витрат у процентному відношенні до отриманих доходів (оплачуючи послуги брокерів, нотаріусів, оцінювачів та ін.). Фінансові посередники роблять ці витрати для індивідуальних інвесторів несуттєвими по щодо отриманих доходів;

- диверсифікація активів та уникнення ризиків інвестування - інвестування у велику кількість фінансових активів (надання кредитів великій кількості позичальників або придбання цінних паперів багатьох клієнтів) забезпечує суттєве зниження ризиків інвестування для індивідуальних інвесторів;
- моніторинг та управління ризиками інвестування - функція, яка полягає в постійному моніторингу фінансового стану об'єктів інвестування й оперативному регулюванні зростання інвестиційних ризиків. Ця функція є логічним продовженням функції відбору об'єктів інвестування;
- контроль за діяльністю позичальників - ця функція тісно переплітається з функцією моніторингу та управління ризиками.

КРЕДИТ
НЕ ВЫХОДЯ ИЗ ДОМА

3. Функції інформаційного посередництва:

- інформаційне посередництво в прямій формі - консультації індивідуальних інвесторів з питань інвестування, різні види економічного аналізу можливих напрямків інвестування, видання різноманітних бюлетенів економічної інформації;
- інформаційне посередництво в непрямій (опосередкованій) формі, під якою розуміють управління капіталом. Непряме інформаційне посередництво пов'язане аз специфічною формою оплати інформації власником капіталу, яка полягає в передачі власником капіталу своїх ресурсів фінансовому посереднику.

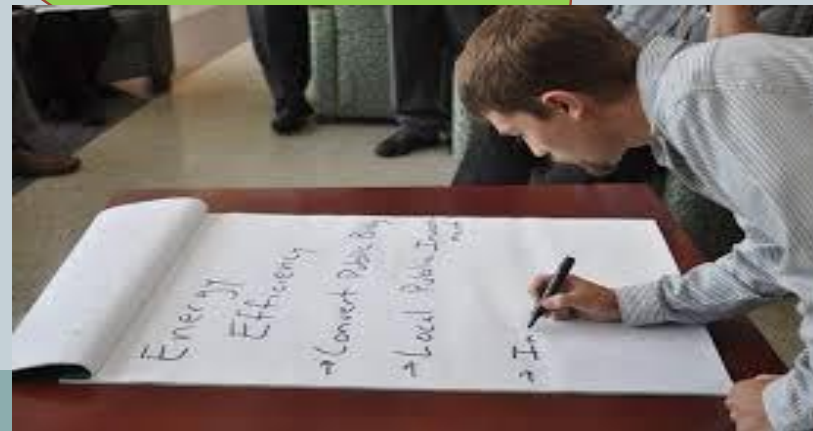
Мета посередників — одержання прибутку шляхом придбання первинних цінних паперів, які дають більший дохід, ніж той, котрий посередник має надати за випущеними ним посередніми зобов'язаннями та його накладними витратами.

Метою фінансового ринку є акумулювання та ефективно розміщення заощаджень в економіці.

Фінансовий посередник — це господарюючий суб'єкт, який перерозподіляє фінансові ресурси шляхом проведення операцій з грошима або цінними паперами.

Страхові компанії — один з найважливіших видів спеціальних небанківських кредитно-фінансових установ. Для них характерною є особлива форма залучення коштів — продаж страхових полісів. При розміщенні коштів страхові компанії конкурують з іншими кредитними установами. Головна стаття їх активів — облігації промислових компаній, акції, державні цінні папери.

Страхові компанії поділяються на дві групи: страхові компанії, що здійснюють страхування населення, та компанії, які проводять страхування майна.

Управління різноманітними видами активів за згодою і дорученням власників здійснюють спеціальні органи, які у ринковій економіці мають назву **трастового управління**.

Специфічною формою трастів у процесі приватизації є траст-операції з приватизаційними майновими сертифікатами, депозитними приватизаційними рахунками та коштами.

Інвестиційні фонди — це один з найпоширеніших і відомих способів колективного вкладення грошових коштів у сучасному світі, коли об'єднання коштів багатьох вкладників дозволяє розширити спектр інвестиційних можливостей і здійснювати ефективніше і професійніше управління цими засобами.

Дякую за увагу!